

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Derflem ve věci

žalobkyně: **I. M.** (dříve V.), narozena X
státní příslušnost Ruská federace
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2025, č. j. MV-151470-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2025, č. j. MV-151470-4/SO-2025, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 25. 8. 2025, č. j. OAM-54439-10/CD-2025. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobkyně o vydání cestovního průkazu totožnosti z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 114 odst. 6 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žaloba

2. Žalobkyně v úvodu žaloby rekapitulovala průběh správního řízení.
3. V další části žaloby namítala, že jí měl být cestovní průkaz totožnosti vydán i přesto, že formálně nebyla držitelkou pobytové karty. Uzavřením manželství s občanem České republiky Ivo Matouškem se stala jeho blízkou rodinnou příslušnicí, měla jí být vydána pobytová karta a tak na ni mělo být správními orgány nahlíženo. Dle žalobkyně se s uvedenou argumentací žalobkyně žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal.
4. Žalobkyně namítala, že žalovaný nepřihlédl k její argumentaci ohledně rozporu mezi směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, (dále jen „směrnice 2004/38/ES“) a zákonem o pobytu cizinců. Dle žalobkyně směrnice 2004/38/ES nerozlišuje mezi pobytovou kartou a průkazem o povolení k pobytu, přičemž žádný průkaz o povolení k pobytu směrnice nezná, k čemuž citovala články 9, 10 a 25 dotčené směrnice. Žalobkyně dovodila, že směrnice 2004/38/ES nerozlišuje mezi vzdáleným a blízkým rodinným příslušníkem co se týče kvality nebo povahy pobytové karty nebo průkazu, který je jim vydáván. Směrnice 2004/38/ES dle žalobkyně požaduje, aby rodinným příslušníkům byl vydáván jednotný doklad, který se nazývá pobytová karta, přičemž odlišnou právní úpravu nepřipouští.
5. Žalobkyně zdůraznila, že v článku 25 odst. 1 směrnice 2004/38/ES se jednoznačně uvádí, že držení pobytové karty nesmí být podmínkou výkonu práva nebo splnění správních formalit. Dle žalobkyně je s uvedeným ustanovením v přímém rozporu dvojkolejnost pobytové karty a průkazu o povolení k pobytu zavedená zákonem o pobytu cizinců. Konkrétně § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců vyžaduje držení pobytové karty, aby mohl být rodinnému příslušníkovi vydán cestovní průkaz totožnosti, čímž stanoví nepřípustnou překážku, která jednu část rodinných příslušníků gvyklučuje z práva, kte kterému by jinak měli přístup.
6. Správní orgány tudíž dle žalobkyně měly postupovat tak, že nebudou aplikovat vnitrostátní právo pro jeho rozpor se směrnicí 2004/38/ES, a budou přednostně postupovat dle směrnice. V takovém případě by měly správní orgány dojít k závěru, že žalobkyně splňuje podmínku pro vydání cestovního průkazu totožnosti, i pokud je držitelkou průkazu o povolení k pobytu, neboť směrnice 2004/38/ES užívá jednotně pojem pobytová karta a jiné označení nepřipouští.
7. K závěru žalovaného v napadeném rozhodnutí, že žalobkyně si může opatřit cestovní doklad Ruské federace, byť je to zdlouhavější proces, žalobkyně odkázala na svou žalobu (vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 175 A 16/2025) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2025, č. j. MV-151388-5/SO-2025, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jímž bylo zastaveno řízení o povolení k trvalému pobytu z důvodu, že žalobkyně nedoložila platný cestovní doklad. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že v obou správních řízeních (a dvou předcházejících) dostatečně doložila, že si nemůže cestovní doklad Ruské federace opatřit z důvodů nezávislých na její vůli.
8. Stejně tak žalobkyně odkázal na žalobu ve věci sp. zn. 175 A 16/2025 ohledně námitky nepřiměřenosti rozhodnutí, kterou žalovaný podle názoru žalobkyně také v řízení o cestovním průkazu totožnosti neposoudil dostatečně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž uvedl, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí. Odmítl námitky uvedené v žalobě jako nedůvodné a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na spisový materiál.
10. Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně nesplnila zákonné podmínky pro vydání cestovního průkazu totožnosti dle § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců, neboť nedisponovala pobytovou kartou rodinného příslušníka občana Evropské unie. Podmínky pro vydání tohoto dokladu musí být dle žalovaného splněny kumulativně, což v případě žalobkyně nenastalo. Žalobkyně totiž disponovala jen průkazem o povolení k pobytu podle § 117a zákona o pobytu cizinců.
11. Žalovaný zdůraznil, že institut cestovního průkazu totožnosti je určen výhradně k řešení mimořádných situací, kdy si cizinec z objektivních a na své vůli nezávislých důvodů nemůže opatřit cestovní doklad státu původu. Dle žalovaného nebylo prokázáno, že by žalobkyni bylo vydání cestovního dokladu odmítnuto z důvodů na její vůli nezávislých. Nevydání cestovního dokladu Ruské federace žalobkyni bylo dle žalovaného důsledkem neuhrazených závazků vůči státu původu, které představují překážku dočasněho charakteru odstranitelnou splněním těchto povinností.
12. Žalovaný připomněl, že žalobkyně nadále disponuje platným povolením k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, proti němuž není vedeno řízení o zrušení. Její pobyt na území České republiky je nadále zachován.
13. Žalovaný navrhl, aby soud odmítl žalobu jako opožděnou, neboť napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobkyni dne 11. 11. 2025, přičemž žalobkyně podala žalobu až dne 15. 12. 2025, tedy po uplynutí zákonné lhůty dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

Další vyjádření žalobkyně

14. Žalobkyně v replice ze dne 3. 2. 2026 upozornila, že žalobu podala k poštovní přepravě dne 11. 12. 2025, což doložila podacím lístkem.
15. Dále sdělila, že věc řešila i s ombudsmanem, přičemž odpověď jeho zástupce JUDr. Víta Alexandera Schorma ze dne 8. 1. 2026 podporuje její žalobní argumentaci a soud by k tomu měl přihlédnout.
16. Žalobkyně upozornila, že pobývá na území České republiky na základě povolení k přechodnému pobytu do 19. 5. 2026. Před jeho vypršením ale musí buď požádat o prodloužení nebo o trvalý pobyt, přičemž v obou případech je nutné předložit cestovní doklad, který ale nemůže získat. Pokud by soud rozhodl o podané žalobě (a druhé žalobě ohledně povolení k trvalému pobytu) až po datu 19. 5. 2026, tak žalobkyni hrozí, že se na území České republiky bude nacházet bez povolení k pobytu, kdy jí může být vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo rozhodnutí o správním vyhoštění. Pokud by odcestovala do Ruska věc řešit, tak jí hrozí, že by se nemohla vrátit zpět za svým manželem. Dlouhodobé odloučení od manžela považuje za významný zásah do rodinného života. Proto žalobkyně požádala o přednostní projednání věci.
17. Podáním ze dne 9. 2. 2026 žalobkyně doplnila své důkazní návrhy, k čemuž uvedla, že se průběžně snaží získat termín k podání žádosti na webových stránkách Velvyslanectví Ruské federace v Praze (dále obvykle jen „ambasáda“), k čemuž doložila screenshoty z webu za Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

období od 12. 12. 2025 do 20. 1. 2026. Upozornila, že situaci se snažila řešit i přes konzula a velvyslance.

Další vyjádření žalovaného

18. Žalovaný ve vyjádření ze dne 6. 2. 2026 uvedl, že z doložených podkladů ze strany žalobkyně vyplývá, že Velvyslanectví Ruské federace jí sdělilo postup k odstranění vytčených vad, aby si následně mohla požádat o vydání cestovního dokladu (sdělení ze dne 30. 5. 2023). Dle žalovaného však žalobkyně primárně odmítá uhradit dluh, který jí vznikl vůči Ruské federaci.
19. Žalovaný upozornil, že žalobkyně má platné povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana ČR. Zneplatnění či skončení platnosti průkazu o povolení k pobytu má v případě žalobkyně pouze deklaratorní charakter a nemá samo o sobě vliv na existenci pobytového oprávnění, které žalobkyně nemá časově omezeno.
20. Dále žalovaný ve vztahu k přiměřenosti rozhodnutí podotkl, že případné komplikace ohledně rodinného života žalobkyně více rozepsala až v žalobě.

Posouzení věci soudem

21. O žalobě soud rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť oba účastníci s tímto postupem výslovně souhlasili.
22. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první citovaného zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 71 odst. 2, § 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
23. S ohledem na žalovaným namítané opožděné podání žaloby soud uvádí, že napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobkyni dne 11. 11. 2025, jak správně uvedl žalovaný. Žalobu bylo možné podat do 30 dnů, přičemž poslední den lhůty připadl na čtvrtek 11. 12. 2025. Žalobkyně podala žalobu k poštovní přepravě dne 11. 12. 2025, tedy v poslední den lhůty (§ 40 odst. 4 s. ř. s.). Tyto skutečnosti soud ověřil z podacího lístku doloženého žalobkyní i z trasování zásilky dostupném na internetu. Žaloba tedy byla podána včas.
24. Žaloba není důvodná.
25. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Žalobkyně podala dne 26. 6. 2025 žádost o vydání cestovního průkazu totožnosti. Ke své formulářové žádosti připojila mj. své vyjádření ze dne 24. 6. 2025, ze kterého plyne, že žádá o vydání cestovního průkazu totožnosti dle § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců, jelikož po sňatku s občanem České republiky I. M. změnila své příjmení z V. na M., avšak nedaří se jí z důvodů nezávislých na její vůli opatřit si prostřednictvím ambasády nový ruský cestovní pas. Ambasáda dle žalobkyně opakovaně odmítla jí vydat nový pas s odůvodněním, že žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

má dluh na odvodech od roku 2001 ve výši cca 150 000 rublů, který však fakticky neexistuje. Pokud by takový dluh existoval, nemohla by vycestovat z Ruské federace ani uzavřít manželství. Žalobkyně vyjádřila obavu z návratu do Ruska za účelem vyřízení nového cestovního pasu, a to s ohledem na aktuální politickou a bezpečnostní situaci v Rusku. Podáním doručeným dne 6. 8. 2025 žalobkyně požádala o spojení řízení o vydání cestovního průkazu totožnosti s řízením o povolení k trvalému pobytu. Zároveň s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 1 Azs 241/2017-32, upozornila na možné řešení situace tím, že správní orgán nebude trvat na předložení platného cestovního dokladu s příjmením M. Upozornila na procesní past, do které se dostala, kdy není schopna si cestovní pas opatřit řádným způsobem prostřednictvím ambasády.

26. Posléze přípisem ze dne 25. 8. 2025 správní orgán prvního stupně sdělil žalobkyni, že neshledal důvody ke spojení obou věcí. Následně dne 25. 8. 2025 správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobkyně o vydání cestovního průkazu totožnosti pro nesplnění podmínek uvedených v § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Dne 15. 9. 2025 žalobkyně podala odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které doplnila podáním ze dne 19. 9. 2025, přičemž namítala v podstatě totéž, co následně v podané žalobě. O odvolání žalobkyně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.
27. Podle § 87o odst. 1 zákona o pobytu cizinců pobytová karta je veřejnou listinou; vydává se jako samostatný doklad k přechodnému pobytu na území podle přímo použitelného předpisu Evropské unie⁶⁵⁾ a obsahuje dále údaje uvedené v § 117a odst. 3 písm. a) bodech 2, 3 a 7. Podle odstavce 2 téhož ustanovení pobytová karta se vydává na dobu shodnou s předpokládanou dobou pobytu občana Evropské unie, nejvýše však na 5 let. Platnost pobytové karty lze o stejnou dobu prodloužit, a to i opakovaně. O prodloužení platnosti pobytové karty je rodinný příslušník občana Evropské unie povinen požádat před skončením platnosti této karty.
28. Podle § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců ministerstvo vydá cestovní průkaz totožnosti cizinci, který pobývá na území bez platného cestovního dokladu, po skončení jeho platnosti, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, který je držitelem pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie a z důvodů na jeho vůli nezávislých si nemůže opatřit cestovní doklad jiným způsobem.
29. Podle článku 9 odst. 1 směrnice 2004/38/ES rodinným příslušníkům občana Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu a jejichž plánovaná doba pobytu přesahuje tři měsíce, vydají členské státy pobytovou kartu. Podle odst. 2 téhož ustanovení lhůta pro podání žádosti o pobytovou kartu nesmí být kratší než tři měsíce ode dne příjezdu. Podle odst. 3 téhož ustanovení při nesplnění povinnosti registrace může dotyčná osoba podléhat přiměřeným a nediskriminačním sankcím.
30. Podle článku 10 odst. 1 směrnice 2004/38/ES právo pobytu rodinných příslušníků občana Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu, je nejpozději šest měsíců ode dne podání žádosti potvrzeno vydáním dokladu, který se nazývá "Pobytová karta rodinného příslušníka občana Unie". Osvědčení o podání žádosti o pobytovou kartu se vydává okamžitě.
31. Podle článku 25 odst. 1 směrnice 2004/38/ES držení pobytové karty nesmí být za žádných okolností podmínkou výkonu práva nebo splnění správních formalit, může-li být existence práv prokázána jinými doklady.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

32. Podle § 140 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“) správní orgán může na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením spojit různá řízení, k nimž je příslušný, pokud se týkají téhož předmětu řízení nebo spolu jinak věcně souvisejí anebo se týkají týchž účastníků, nebrání-li tomu povaha věci, účel řízení anebo ochrana práv nebo oprávněných zájmů účastníků. Spojit řízení lze i v průběhu řízení za předpokladu, že tím nevznikne nebezpečí újmy některému z účastníků.
33. Soud uvádí, že v projednávané věci se jednalo o správní řízení, které bylo zahájeno na žádost žalobkyně. V rámci tohoto řízení ležela primární povinnost jednat aktivně právě na ní. Uvedené mimo jiné znamená povinnost předkládat doklady, jejichž předložení jí ukládá zákon (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2019, č. j. 9 Azs 66/2018-58, ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36 nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36).
34. Soud se s přihlédnutím k žalobním námitkám zabýval tím, zda žalovaný v napadeném rozhodnutí postupoval správně, když aproboval postup správního orgánu prvního stupně, který shledal nesplnění podmínek pro vydání cestovního průkazu totožnosti dle § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
35. V souvislosti s tím soud poukazuje na žalobkyni již ve správním řízení zmiňovaný rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 6. 10. 2022, č. j. 43 A 63/2021-58, ve kterém soud dospěl k závěru, že *„správní orgány musí účastníkovi umožnit únik z procesní pasti vzájemné podmíněnosti současně vedených řízení [např. řízení o žádosti o přiznání trvalého pobytu podle § 66 a násl. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ke které je podle § 70 odst. 2 písm. b) téhož zákona nutno předložit cestovní doklad, a řízení o žádosti o vydání cestovního dokladu ve formě cizineckého pasu, které je podle § 113 odst. 6 písm. a) citovaného zákona naopak podmíněno trvalým pobytem žadatele], např. prostřednictvím spojení řízení podle § 140 odst. 1 správního řádu, zejména pokud se účastník do procesní pasti dostal byť i jen zčásti v důsledku předchozího nezákonného postupu správních orgánů a sám se určitého nápravného postupu správních orgánů dožaduje. Nepostupují-li za těchto okolností způsobem, kterého se domáhá účastník, je jejich povinností to řádně odůvodnit, například i představením jiných možností, které se účastníkovi reálně nabízí; vždy však musí zkoumat, zda je taková možnost pro účastníka v jeho situaci vhodná a efektivní.“* Jako relevantní se jeví zdejšímu soudu i rovněž žalobkyni již ve správním řízení zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 1 Azs 241/2017-32, ve kterém byla nastíněna možnost prolomení zákonného požadavku na předložení platného cestovního dokladu. Zdejší soud však připomíná, že oba judikáty vycházejí z nutnosti posouzení konkrétních okolností případu. Dle názoru soudu žalovaný v tomto duchu postupoval a dospěl ke správnému závěru, že správní orgán prvního stupně rozhodl správně, když žádost žalobkyně o vydání cestovního průkazu totožnosti zamítl.
36. Vzhledem k tomu, že žalobní námitky směřovaly k tomu, že správní orgány dospěly k nesprávnému závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro vydání cestovního průkazu totožnosti dle § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců, soustředil se soud výhradně na zmíněné ustanovení. Jen na okraj soud podotýká, že oba správní orgány se zabývaly (strana 3 prvostupňového rozhodnutí a strana 4 napadeného rozhodnutí) i tím, zda žalobkyně splňuje podmínky pro vydání cestovního průkazu totožnosti dle jiných v úvahu přicházejících ustanovení (§ 114 odst. 5 a 6 zákona o pobytu cizinců), přičemž dospěly k negativnímu závěru, s čímž soud souhlasí.

37. K žalobní námitce, že žalobkyni měla být vydána pobytová karta rodinného příslušníka po uzavření manželství s I. M., proto na ni mělo být při posuzování žádosti nahlíženo jako na blízkého rodinného příslušníka, s čímž se údajně žalovaný nevypořádal, soud uvádí, že žalovaný se touto problematikou zabýval na straně 5 a násl. napadeného rozhodnutí. Tam aproboval závěry správního orgánu prvního stupně. Žalovaný konstatoval, že pobytová karta se vydává blízkým rodinným příslušníkům občanů Evropské unie, kteří vykonali právo volného pohybu, zatímco průkaz o povolení k pobytu je určen rodinným příslušníkům občanů České republiky, kteří toto právo nevykonali. Žalovaný uvedl, že žalobkyni byl přechodný pobyt povolen dne 20. 5. 2021 jako „vzdálenému“ rodinnému příslušníkovi a ke sňatku s občanem České republiky došlo až dne 24. 9. 2022, tudíž nebyla splněna podmínka výkonu práva volného pohybu a proto byla žalobkyni vydána pouze karta „povolení k pobytu“. S uvedeným závěrem žalovaného soud souhlasí. Směrnice 2004/38/ES se uplatňuje při výkonu práva volného pohybu občanů Evropské unie.
38. Rozdíly mezi pobytovou kartou a průkazem o povolení k pobytu jsou zřejmé i z materiálů zažurnalizovaných ve správním spisu. Z těchto materiálů plyne, že pobytová karta je mj. určena blízkým rodinným příslušníkům občanů České republiky, *„kteří vykonali právo volného pohybu. Tedy ti občané, kteří se usadili v jiném členském státě Evropské unie, kde navázali vztah se státním občanem 3. státu, který se poté stal jejich rodinným příslušníkem a spolu se vracejí do České republiky.“* Uvedená situace je řešena v § 87b odst. 4 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Naproti tomu průkaz o povolení k pobytu je dle zmíněných materiálů určen mj. blízkým rodinným příslušníkům občanů České republiky, *„kteří nevykonali právo volného pohybu, a obecně vzdáleným rodinným příslušníkům.“* Uvedená situace, kdy cizinec následuje občana České republiky, který na území České republiky pobývá, je řešena v § 87b odst. 4 písm. b) a § 117b odst. 9 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Tento výklad odpovídá již výše zmíněnému účelu směrnice 2004/38/ES, která řeší volný pohyb občanů Evropské unie. Žalobkyně získala přechodný pobyt v České republice od 20. 5. 2021. V té době ještě nebyla manželkou občana České republiky a nepřicházelo tak vůbec v úvahu použití směrnice 2004/38/ES, která dle článku 2 odst. 2 nepovažuje družku za rodinného příslušníka. Skutečnost, že žalobkyně později uzavřela manželství s občanem České republiky na jejím pobytovém oprávnění nic nezměnila.
39. Soud proto souhlasí s argumentací žalovaného na straně 6 napadeného rozhodnutí, že žalobkyně v době svého vstupu na území nesplňovala podmínky dle článku 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES pro uznání statusu rodinného příslušníka. Za této situace jí proto byl oprávněně vydán průkaz o povolení k pobytu podle § 117a zákona o pobytu cizinců, který je určen cizincům s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem, včetně osob v postavení tzv. vzdálených rodinných příslušníků dle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Soud podotýká, že z obsahu správního spisu ani z tvrzení žalobkyně neplyne, že by po uzavření manželství žádala o vydání pobytové karty ani že by bylo realizováno jejím manželem právo volného pohybu a proto není možné na žalobkyni nahlížet jako na držitelku pobytové karty, nýbrž je třeba vycházet ze stávajícího pobytového oprávnění ve formě povolení k pobytu. Soud připomíná, že dle článků 9 a 10 směrnice 2004/38/ES, na které poukazovala žalobkyně, se pobytová karta vydává na základě žádosti, přičemž žalobkyně ani netvrdila, že by takovou žádost podala.
40. Dle názoru soudu žalovaný správně posoudil i aplikaci článku 25 odst. 1 směrnice 2004/38/ES, na který poukazovala žalobkyně. Žalovaný na straně 6 napadeného rozhodnutí vyložil uvedené ustanovení tak, že *„nebrání členským státům v ověřování splnění podmínek*
- Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pro vydání konkrétního typu pobytového oprávnění, pokud tyto podmínky vyplývají přímo ze směrnice. Držení pobytové karty zde není formální překážkou, ale důkazem o existenci statusu rodinného příslušníka, který musí být naplněn, aby mohlo být právo pobytu podle směrnice uplatněno. Komise proto uzavírá, že ministerstvo vnitra postupovalo v souladu se zákonem, když vycházelo z toho, že odvolatelka nebyla a dosud není držitelkou pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, a tudíž nesplňuje podmínky § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců pro vydání cestovního průkazu totožnosti.“ Se závěrem žalovaného soud souhlasí. Dle názoru soudu nelze zmíněné ustanovení vykládat tak, jak to činí žalobkyně, že automaticky uzavřením manželství, kdy se stala rodinným příslušníkem ve smyslu článku 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES, jí měla být vydána pobytová karta, případně na ní mělo být nahlíženo jako na držitelku pobytové karty ve smyslu § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Takový výklad dle soudu pomíjí smysl zmíněné směrnice spočívající v usnadnění volného pohybu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků, což však nijak nesouvisí se situací žalobkyně. Uvedený výklad je i v rozporu s články 9 a 10 zmíněné směrnice a rovněž se zákonem o pobytu cizinců, když zmíněné předpisy počítají s tím, že pobytová karta se vydává na žádost cizince.

41. Soud nesouhlasí se žalobní argumentací, že směrnice 2004/38/ES nerozlišuje mezi vzdáleným a blízkým rodinným příslušníkem co se týče kvality nebo povahy pobytové karty nebo průkazu, který je jim vydán, a že směrnice požaduje vydání jednotného dokladu. Soud k uvedené argumentaci opakuje již výše uvedené, že směrnice 2004/38/ES se vztahuje jen na rodinné příslušníky vymezené v článku 2 odst. 2 písm. a) směrnice. Na vzdálené příbuzné, za které je považována například družka občana Evropské unie, se zmíněná směrnice nevztahuje. Z toho je zřejmé, že i doklady pro blízkého a vzdáleného rodinného příslušníka mohou být různé. Ke stejným závěrům dospěl žalovaný v napadeném rozhodnutí. Soud tudíž neshledává žalobou namítaný rozpor mezi vnitrostátním právem a dotčenou směrnicí spočívající v dvojkoľejnosti pobytové karty a průkazu povolení k pobytu. Jak bylo soudem i správními orgány vyloženo jedná se o dva různé dokumenty (instituty) mající odlišný účel.
42. K žalobní námitce, že žalobkyně prokázala, že si nemůže opatřit cestovní doklad Ruské federace z důvodů na její vůli nezávislých, k čemuž žalobkyně odkázala na svou argumentaci v žalobě v řízení vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 175 A 16/2025 ohledně povolení k trvalému pobytu, soud uvádí, že s ohledem na skutečnost, že žalobkyně v žalobě nespecifikovala konkrétní žalobní námitky ve vztahu k této otázce, považuje soud za dostatečné odkázat na rozsudek vydaný ve věci sp. zn. 175 A 16/2025, když rozsudek byl vydán téhož dne jako tento rozsudek v nyní projednávané věci. Pro úplnost soud uvádí, že ve zmíněném rozsudku shledal, že žalobkyni nebyl vydán ruský cestovní pas z důvodu dluhu na odvodech od roku 2001 ve výši cca 150 000 rublů, přičemž takové nevydání cestovního dokladu je závislé na vůli žalobkyně, když lze předpokládat, že v případě úhrady dluhu bude žalobkyni ruský cestovní pas vydán. Soud nepovažuje za potřebné blíže se v tomto rozsudku danou problematikou zabývat nejen z důvodu již výše uvedené absence konkrétních žalobních námitek, nýbrž i z důvodu, že již výše dovedl ve shodě se správními orgány, že vydání cestovního průkazu totožnosti dle § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců brání i skutečnost, že žalobkyně není držitelem pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie. Jen pro úplnost soud poznamenává, že žalovaný se touto problematikou v napadeném rozhodnutí zabýval na stranách 6 a 7, přičemž s jeho závěry soud souhlasí.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

43. K žalobní námitce ohledně spojení přezkoumávaného správního řízení o žádosti žalobkyně o povolení k trvalému pobytu s řízením o žádosti žalobkyně o vydání cestovního průkazu totožnosti soud uvádí, že správní orgán prvního stupně zaslal žalobkyni přípis, ve kterém jí vysvětlil, proč ke spojení obou věcí nepřistoupil. Jeho závěry pak aproboval žalovaný v napadeném rozhodnutí. Žalovaný na straně 6 napadeného rozhodnutí vysvětlil, že žalobkyně není držitelkou pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, a proto ve smyslu § 114 odst. 6 písm. h) zákona o pobytu cizinců nemůže být vyhověno její žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti. Z uvedeného je zřejmé, že případné spojení obou řízení by na výsledek obou správních řízení nemělo žádný vliv. Dle soudu spolu obě věci sice souvisí a týkají se téže osoby (žalobkyně), nicméně stále se jedná o možnost správního orgánu spojit obě věci, nikoli povinnost. Nespojení obou věcí nemělo žádný vliv na práva žalobkyně.
44. K žalobní námitce, že se žalovaný nedostatečně zabýval přiměřeností napadeného rozhodnutí, kdy žalobkyně odkázala na námitku uplatněnou v žalobě v řízení pod sp. zn. 175 A 16/2025 soud uvádí, že přiměřenost rozhodnutí se posuzuje individuálně u každého rozhodnutí. Z toho plyne, že i námitky proti posouzení přiměřenosti by měly být individualizované ve vztahu ke konkrétnímu rozhodnutí. V řízení sp. zn. 175 A 16/2025 bylo přezkoumáváno rozhodnutí o zastavení řízení o povolení k trvalému pobytu, zatímco v nyní projednávané věci bylo přezkoumáváno rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti. Jedná se o dvě odlišná rozhodnutí s různými právními následky. Navíc dle názoru soudu by žalobní námitky měly být uvedeny v projednávané žalobě přímo a nikoli odkazem na jinou žalobu. Soud konstatuje, že v řízení sp. zn. 175 A 16/2025 vyhodnotil, že rozhodnutí o zastavení řízení je přiměřené ohledně zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně. Přes výše uvedené soud považuje za vhodné de facto nad rámec svých zákonných povinností stručně se vyjádřit stran přiměřenosti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti.
45. Soud shledal, že žalovaný se přiměřeností rozhodnutí zabýval na stranách 7 a 8 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že žalobkyně „*neuveďla a neprokázala žádné konkrétní skutečnosti, které by vybočovaly z běžného obecného rámce, a to ani v rámci řízení před ministerstvem vnitra ani spolu s odvoláním. Komise v této souvislosti doplňuje, že dle cizineckého informačního systému odvolatelka disponuje povolením k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, tudíž na území může nadále pobývat a žít se svým manželem. Na jejím dosavadním pobytovém statusu se nic nezmění.*“ Posouzení přiměřenosti rozhodnutí provedené žalovaným v napadeném rozhodnutí se jeví soudu jako dostatečné s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalobkyně ve správním řízení pouze uvedla, že má za manžela občana České republiky, a že cesty do Ruské federace se kvůli bezpečnosti neodvažuje. Žádná jiná konkrétní tvrzení ohledně zásahu do rodinného života neuvedla. Žalovaný správně upozornil v napadeném rozhodnutí, že žalobkyně má v České republice povolen přechodný pobyt, na čemž se zamítnutím žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti nic nemění. Z výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky jednoznačně plyne, že žalobkyně má povolen přechodný pobyt od 20. 5. 2021. Zamítnutí žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti nic nemění na pobytovém statusu žalobkyně a tato není ohrožena tím, že by v důsledku zamítnutí žádosti musela opustit území České republiky. Soud dále připomíná, že případné omezení žalobkyně v možnosti vycestování z Ruské federace do doby úhrady dluhu je legitimním nástrojem Ruské federace k zajištění úhrady závazků svých občanů (podrobněji řešeno v rozsudku ve věci sp. zn. 175 A 16/2025). Soud ve shodě se žalovaným

neshledává, že by rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti bylo v případě žalobkyně nepřiměřené.

46. Soud nepovažoval za potřebné provádět dokazování listinami předloženými žalobkyní. Jednalo se o listiny, z nichž některé jsou součástí správního spisu, a dále listiny prokazující, že žalobkyně i po vydání napadeného rozhodnutí se neúspěšně snaží prostřednictvím ambasády získat ruský cestovní pas. Tyto skutečnosti není třeba prokazovat, neboť soud nepochybuje o tom, že se žalobkyni za stávající situace nedaří získat ruský cestovní pas prostřednictvím ambasády.
47. K žalobkyní předloženému sdělení zástupce ombudsmana ze dne 8. 1. 2026 soud uvádí, že v něm je zmiňována relevantní judikatura, kterou soud bral v úvahu. Zástupce ombudsmana dospěl k závěru, že bude na soudu, aby ve světle uvedené judikatury posoudil případ žalobkyně, což soud učinil.
48. Ze shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, proto ji zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
49. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 18. února 2026

JUDr. Jiří Derfl v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.